

8

истинските републиканци, истинските борци за свободата на селяните.

Пада нощта и приближава часът, в който франкистите ще атакуват Арко Ирис. Но никой в батальона не подозира още това. Напрежението в двете жени, които сега с еднаква сила и дълбочина обичат Естанислао, расте и словесните схватки помежду им стават все по-остри. В главата на Инес узрява нов вариант на лудешката мисъл, подкладена от Себастиян. Естанислао е великолепен мъж, истиински "кабальеро" в и духовния смисъл на думата. Той не може да бъде предател и страхливец, да измени на това, за което е дошел да се бори в Испания. Инес предуслеща, че само ако му спомене за капитулация, той ще я намрази мигновено. Но какво би станало ако в името на любовта си тя не го предупреди за нападението и вместо това, напротив – приспи неговата бдителност като в решителния час намери повод да го отдалечи от Арко Ирис? При внезапното и неочеквано нападение на франкистите той ще падне в плен, а това означава спасяването му, безумно щастлив живот във Венецуела, където после ще заминат двамата и където Инес има родници по линията на майка си. Така егоизъмът на любовта у аристократката задушва обществения хуманизъм на мисълта ѝ, както и она благороден порив на човешкото ѝ достоинство, който никога я е накарал да се разбунтува срещу класата си. Но това не е ли мрачен атавизъм у представителката на едно съсловие, свикнало ѝ през вековете да задоволява прищевките си за сметка на цял народ? Инес Монтеро и още не е в състояние да го разбере и признае. Точно обратното става в душата на Пилар. Тя също обича Естанислао, но това не е вече похотливият порив на кокотката, която видя един красив мъж, а истинската и пълна със себеотрицание любов на жена от народа, на пробудената и разбунтувана крепостна селянка, която обича Естанислао заради мъжеството, с което той се бори за републиката, за свободата на работниците и селяните. Обратно на това, което е поддържала вчера, сега Пилар моли Инес да предупреди Естанислао за нападението. Инес ѝ заповядва грубо да мълчи. Рефлексът на вековни отношения подчинява за миг селянката на феодалната господарка. Инес обвинява Пилар, че последната предпочита да види Естанислао мъртъв, задето той я е изгонил от стаята си. Може би Пилар си въобразява, че ще спечели благоволението на Естанислао в няколко мига като го предупреди за нападението? Не, за него тя ще си остане пак продажната уличница, която служи на фалангистите. Мисълта, че могат да я обвинят в такава дребнавост, кара Пилар да мълчи.

Между това, подозренията в разузнавателната служба на щаба,